

Helgi Abrahamsen
løgtingsmaður fyri Sambandsflokkinn

Landskassin má læna pengar frá sær sjálvum

Georg F. Hansen skrivar í bløðunum, at eg skal hava “róð uppundir”, at eftirlønar-grunnarnir sjálvir eta upp ein stóran part av eftirlønarupp-sparingini hjá vanligu føroy-ska løntakaranum. Georg veit sjálvandi, at tað havi eg ikki sagt, og tí brúkar hann vendingina “róð uppundir”.

Hann sigur, at hetta sum eg skal hava sagt (ella næst-an sagt), passar ikki, tí í eftir-lønargrunninum hjá Føroya Arbeidarafelag, sum hann er formaður fyri, fer sera lítið til umsiting.

Tað kann gott vera, at hetta er so, men hvar goymir grunnurin pengarnar? Verða teir lastir inni í einum skápi, har teir liggja og bíða eftir, at onkur skal fylla 67? Nei sjálvandi ikki. Pengarnir verða settir í virðisbrøv, so leiðis at teir geva avkast.

Ríka seg upp við landskassans pengum
Av pensjónunum skal lands-kassin hava skatt, sum hann annaðhvørt kann krevja beinanvegin, ella tá lønmót-takarin fyllir 67. Velja vit ta

seinnu loysnina, so merkir tað, at tann sum handlar við pensjóns-pengunum, sleppur eisini at handla við skattapengunum hjá lands-kassanum.
So meðan pensjónsgrunn-ar og onnur ríka seg upp við landskassans pengum, má landskassin sjálvur út at læna pengar fyri høga rentu, til at figgja sitt egna undirskot. Og hvør eigur landskassan? Hann eiga vit øll (løntakararnir).
Tí er tað at eg sigi, at kravið hjá fakfeløgnum um

at skattur skal krevjast við útgjald, er til fyrimuns fyri tey sum goyma pen-sjóns-pengarnar og ikki fyri løn-takararnar.
Og lat okkum so ímynda okkum, at landskassin lænir pengar frá einum pensjóns-grunni. So má hann gjalda grunninum rentu, fyri at sleppa at læna sínar egnu pengar.
Eiga at hugsa seg um
Tað er her eg haldi, at okk-urt haltar. Og tá landsstýrið so roynir at gera nakað fyri

at broyta hetta, so skipa fakfeløgini fyri mótmælis-gongu, og eg spyrji: Til frama fyri hvønn? Er tað løntakarin (sum eigur landskassan), sum skal verjast, ella eru tað tey, sum sleppa at umsita skattin av pensjónunum fyri stóran vinning?
Tað var mín viðmerking, sum eg haldi, at Georg hevur misskilt. Eg sigi ikki, at fak-feløgini skulu vera samd við mær í hesum, men eg haldi at tey eiga í hvussu so er at um-hugsa støðuna av nýggjum.

Rúni Heinesen
skúlastjóri
Tekniski Skúlin
í Klaksvík

Rættleið-ing til eind-arkostnað hjá Degi & Viku - næm-ingur á TSK 36.700 kr.

Gjærdist ikki sørt kløkk-ur, tá ið eg sá eindar-kostnaðin fyri SIT-næm-ingar á Tekniska Skúla í Klaksvík.
Havi júst kanna hag-tølini í figgjarlógarupp-skotinum fyri 2012 og kann staðfesta, at Dagur & Vika hevur eindar-kostnaðin fyri 2012 uppá 57.509kr. higani - á síðu 202. Grundarlagið fyri hesum eindarkostnaðinum er heildakostnaðurin, býttur við næmingatalinum fyri SIT1. Her framgongur, at næmingatalið er 55, meðan árið fyri er tað 80. Í lötuni eru 94 SIT-næmingar og lærlingar, sum samlesa í 4 flokkum.
Tvs. at eindarkostnað-urin í 2011 er 36.700kr. og komandi ár við 80 SIT-næmingum 39.538 kr.
Skal eisini leggja aft-urat, at tað er ikki skúlin, sum hevur sett hesa talvuna í figgjarlógar-uppskotinum upp. Sær út, sum útreiðslurnar fyri SIT-matvøru er tikin við, men flokkurin uppá 24 næmingar er ikki tikin við.
Hóast SIT-næming-arnir á Tekniska Skúla í Klaksvík hava atgongd til umfatandi tøkniliga útgerð og krevja tilfar, sum er munandi dýrari enn aðrir miðnámskúla-næmingar, so sær út til, at tey eru biligari og eru helst eisini tey, sum koma skjótast út á arbeiðs-marknaðin. Vónandi hev-ur tað eisini týðning.

Anskar Hansen

Dupultmoralur á Vaglinum ella?

Liggi innibrendur við nøkr-um sera álvarsamum spurn-ingum, sum tit, ið ganga nið-an á Vaglið við herrópum, eiga at kunna svara uppá.

Tit rópa: "Fingrarnar vekk frá mínari pensjón, nei til flatskat" og ikki minst " latið okkum vísa teimum, hvør hevur veruliga valdið".
Vóni virkuliga, at tit kunnu svara líka so kontant, sum eg spyrji tykkum, og ikki koma við politiskum uttan-umtosi, men hart og kontant svara mær.
Nú er veruleikin tann, at landskassin í dag eigur 1,7 milliardir krónur inni á tykkara pensjónskonto, og um nøkur ár eigur landið um 9 milliardir krónir inni á tykkara pensjónskonto.
Hvat meina tit við, tá tit rópa hart og øsa fólk upp um, at landið skal halda fingranar vekk frá tí, teir onki eiga í?
Eitt av herrópinum var "solidaritetur". Við øðrum orðum tit skuldseta landið

fyrir at vera ósolidariskt.
Veruleikin er, at tit mót-taka øll pengar inn á tykkara konto, sum tit als ikki eiga – pengar, sum landið eigur. Ein stóran part av pengunum flyta tit beinleiðis, hvønn lønardag, beint av landinum til pensjónskassar í øðrum londum, og harvið drena okk-ara lítla land fyri milliardir. Ja, um nøkur ár hava tit flutt nógvar milliardir, sum landið eigur - og ikki tit - út av landinum! Er tað solidari-tetur? Er tað tað tit meina við "solidaritet".
Fjølmiðlanir eru um dag-arnar fylltir av fólki umboð-andi lønmóttakarar. Hugsi um 1700 lønmóttakarar, sum gráta síni mødigu tár, tí um skattingin kemur í gildi nú á nýggjárinum so vita tit ikki tykkara livandi ráð, hvussu tit skulu fáa tykkara pensjónsløn senda beinleiðis av landinum, og landið má steðga á, so tit finna ein nýggjan beinleiðis veg út av landinum við

pengunum, so tit framvegis heilt av sær sjálvum kunnu drena tað føroyska sam-felagið fyri pengar. Er tað solidariskt, eigur tað ikki at smakka onkrum nokk so illa í muninum, ella er tað bara landið, sum skal vísa solidaritet?
"Latið okkum vísa teim-um, hvør hevur veruliga valdið", var ein av yvirskrift-unum til Hertakið Vaglið. Nú má eg spyrja hart og kontant: Eru tit ikki greið yvir, at vit bógva í einum av heimsins mest demokratisku samfeløgnum? Eru tit ikki greið yvir, at tað júst hevur verið val? Ell góðtaka tit ikki valið? Ynskja tit at gera "stats-kvett"? Halda tit, sum ráða í fagfeløgnum, at tað skulu vera tit, sum veruliga ráða her á landi? Er tað tað, tit skuldu brúka mannamúgvuna á Vaglinum til? Eru tað tit fag-felagleiðarar, sum misbruka tykkara vald, so tit kunnu fella nývaldu stjórnina? Ella hvat meina tit við, tá tit fara

í herróp " latið okkum vísa teimum, hvør hevur veruliga valdið"?
"Nei til flatskatt" var eitt annað herróp. Í nógv ár-tíggju hevur man ferð eftir ferð hoyrt fagfelagsfólk og onnur rópa um, at tað ikki loysir seg at arbeiða yvir - ella at tað í sum heild ikki loysir seg at forvinna nakað eyka, tí tað fer bara alt upp í skatt. Eisini hevur mann ferð eftir ferð hoyrt um, at vit gjalda alt ov nógv í skatti her á landi. Nú gera teir tað so, at tú kanst forvinna akkurát so nógv sum tú vilt, uttan at tað kostar tær nakað eyka í skatti, og nú eru tit í øðini inn á tað. Hevur tað so øll árin verið ein lygn frá arbeiðarans síðu, tá tit søgdu, at tað ikki loysti seg at vinna eyka, ella er tað nú, tit lúgva fyri fólkinum og øsa tey upp um flatskatt. Ella er tað yvirhøvur gjørligt, at báðar útsagnirnar hjá tykkum passa? Kann man meina tað, at skatturin eigur at fara

niður og samstundis øsa fólkið upp um, at man ikki skal koyra skattin niður?
Tá ein lágløntur betalur millum nakað og onki í lands-skatti, hvussu meina tit, at ein slíkur kann fáa skattalætta, ella er tað bara jantilógin, sum hevur tikið yvirhond á fagfelagsleiðarunum, so tit fáa so ókristuliga ilt í reyvuna av at onnur fara væl? Er tað har, skógvurin trykkur? Ella er tað, at tit ikki vilja góðtaka, at Føroyaland hevur ein borgarliga stjórn, vald av Føroya fólkið fyri bert einum mánaða síðani?
Góði tit, svarið mær hes-um spurningum, tí teir hanga sum ein marra yvir mær og øðrum við.